

Praxis Ivrispatronatvs Acquirendi, conseruandiq[ue] illud; ac amittendi modos breuiter continens

Viviani, Giuliano Romae, 1620

Lib. 4. continens quomodo iuspat. transferatur de vno in alium.

<u>urn:nbn:de:hbz:466:1-61772</u>

LIBER QVARTVS

Continet quomodo iuspatronatus feratur de vno in alium.

CAPVT PRIMVM.

Continet modos, quibus inspatronatus transfertur.

SVMMARIVM.

- 1 Iuspatronatus transfertur quatuor modis.
- 2 Transfertur cum vera. Vniuersitate accessory.
- 3 Si principaliter transferatur, requiritur Episcopi consensus.
- 4 Præsertim si transferatur in laicum.
- 5 Iuspatronatus transfertur in legato.
- 6 Ratio quare tunc Episcopi consensus requiratur.
- 7 Aliquando requiritur confensus Inferioris.
- 8 Capitulum Pisanum habet iura Episcopalia.

- 9 Et consentit in translatione certorum beneficiorum.
- 10 Consensus pradictus debet esse expressus.
- II Nist effet tacitus sufficiens.
- 12 Et in dubio dictus consensus prasumitur.
- 13 Cosensus an requiratur qua do iuspatronatus transfertur inter compatronos.
- 14 Et dictus consensus non requiritur, quando ecclesia donat iuspatronatus ecclesia.
- 15 Consensus debet esse ordina rÿ loci, in quo est ecclesia.
- 16 Si iuspatronatus donetur ec clesiæ patronatæ, ipsa sit libera...
- 17 Si donatio fiat ecclesia à D 4 laico

laico detentore, requiritur con fensus prædictus.

18 Consensus præslitus ex post facto valet in translatione iurispatronatus inter laicos.

19 Consensus prædictus non po test interuenire post mortem_ testatoris.

20 Licet aliquando seruetur contrarium.

21 Concurretibus pluribus donationibus præualet confirma ta ab Episcopo.

22 Donatio si duplex reperiatur iuspatronatus, & confirmata, præualet prima.

23 Si secunda sola babeat consensum, valet.

24 Si ordinarius nolet consentire, cogitur.

25 Et ponitur ratio.

Jentire volenti dotare ecclesiam fundatam.

27 Iuspatronatus remanet penes donantem nolente ordinario consentire donationi.

28 Iuspatronatus competit haredi extraneo à die adita hareditatis, siue à die, quo seimmiscuit.

29 Plures hæredes, alias dona tarÿ funt patroni infolidum.

30 Divisio in iurepatronatus quomodo cadat.

31 Iuspatronat. dividitur quo ad prasentationem.

32 Consuetudo Pisana in diuisione iurispatronatus.

33 Iuspatronatus transit in baredes per stirpes, non per capita.

34 Si vnus sit patronus, & moriatur, filij succedunt in capita.

35 De computatione vocumharedum descendentium à pa tronis.

36 Si plures baredes discordent, quid fit.

37 Quid si non appareant pri mitiua voces.

38 Iuspatronatus transfertur aliquando sub nomine colle-Etiuo.

39 Plures contenti sub nomine collectiuo babetur pro vno.

40 Successio, & translatio iurispatronatus est ex gratia.

Actenus vidimus, qualiter acquiratur lufpatronatus ex fundatione, constructione, seu dotatione, vel ex Papæ priuilegio: nunc videndum, quomodo iuspatronatus transferatur de vno in alium. Transfertur autem † iuspatronatus de vno in alium principaliter qua-

THOL

tuor modis. gloss. in cap. piæ mentis. 16. quæst. 7. in verbo, fundatione. Card. Tusc. pract. concl. iuris. lit. I. conclus. 613. num. 17.

Primo fuccessione. c. confiderandum. 16. q. 7.

Secundo donatione. cap. ex infinuatione. de iurepatron.

Tertio permutatione. cap. nemini. 16. quaft.7.

Quarto venditione cum-Vniuersitate bonorum, inqua sit iuspatronatus. c. cum seculum. de iurepatron. & ibi glos. in verbo emptorum, que ait, sura patronata transire facit nouus hæres, res permutata, donatio, venditioque. Innocen. Abb. & alij in rubr. de iurepatron. & in talibus translationibus videre oportet, an requiratur consensus Diœcesani.

Si igitur† transferaturiufpatronatus cum vera Vniuer
fitate, scilicet hæreditate,
ex qua quis succedit, vel
quia emit hæreditatem, vel
Villam, seu Castrum, & tunc
dictus consensus non requiritur. cap.ex litteris, & c.cum
seculum. & ibi Abb. de iurepatron. tunc enim transfer-

tur accessorie. Cardin. Mantica decis. 140. num. 2. Cardin. Tuscus vbi supra concl.

3 612. in fine. Si autem†principaliter, & de per se transferatur iuspatronatus, tunc si inter viuos ex contractu, vt ex donatione transferatur in ecclesiam, vel locum religiosum, & tunc non requiritur dictus consensus. cap. vnico. de iurepatron. lib. 6. Abb. in cap. illud. de iurepatron. num. 4. quod si in... 4. laicum † transferatur, neces-

4 laicum † transferatur, neceffario requiritur dictus confen fus. Card. Mantica decif. 86. n.5. Farinac. p. 1. to. 2. decif. 686. n. 3. Abb. d.c. illud. n. 5.

Si autem † transferatur ex vltima voluntate, ex titulo particulari, puta ex legato; tunc fi legetur ecclefiæ, non requiritur: fi fiat laico, vel clerico recipienti nomine proprio, requiritur dictus con fensus. Abb. in dicto cap. cum feculum. num. 6. & cap. illud. num. 4. de iurepatron.

6 Ratio † autem quare consenfus prædictus requiratur intali translatione, est, vt aduertat Ordinarius an interuenerit labes simoniaca. Abbin dicto cap. illud. num. 6. vel

quia

quia ficuti in fundatione releruatur iulpatronatus cum dicto consensu ex gratia, & fic fir capax laicus iurilpatronatus; ita in translatione per dictum confensum inducitur dicta capacitas in eum, in quem fit translatio. ita. Lambertin. hic. artic. 4. lib. 1. par. 2. q. 1. Similiter re-7 quiritur † aliquando confensus inferioris Episcopalia iura habentis. Abb. confil. 59. & 89. num. 1. par. 2. non_ tamen requiritur confenius Capituli copulatine cum consensu Episcopi. Cardin. & alij in dicto cap, illud, vbi de consensu Episcopi tantum faciunt mentionem, vbi nunquam de consensu Capituli fit mentio; sed folum de consensu Episcopi. Quod tamen non procedit in Capitulo Primatialis ecclefie Pi-8 lanæ, quod habet † iura epi-Icopalia, & fere omnes Cappellaniæ dictæ ecclesiæ ad institutionem dicti Capituli pertinent, & quædam alia. beneficia in Vrbe, & Diœcesi Pisana existentia, & aliqui canonicatus dictæ ecclefix; & in translatione jurifpatronatus dictorum bene-

9 ficiorum, † semper solum Capitulum præstat consensum_ tanquam Ordinarius in hac parte, & ita ego tanquam Decanus dictæ ecclesiæ pluries votum meum dedi circa consensum talium transrolationum. Qui + consensus in dictis translationibus sem per debet esse expressus, cum Ordinarius debeat indagare, an aliqua in translation fraus interuenerit. ad notata in dicto cap. illud. de iu-I Irepatron. nisit patronus ablque dicto cosensu fueritscien ter admissus ab Ordinario ad ea, quæ spectant ad patronum, tunc enim talis tacitus confenius fufficit. ita procedit dictum Card. in cap. cura. num. 3. de iurepatron. & ideo tali casu etiam in dubio præfumitur interuenisse talis 12 consensus. Si tamen † talis donatio sit facta sine Epi-Icopi consensu, legitima præscriptione præsumitur,idest quadragenaria. cap. cura. de iurepatron. bene verum est, quod in donatione inter compatronos aliqui tenent, quod non requiratur 13 dictus + confensus, Verallus

decis. 311. num. 1. parte 2.

Rot.

Rot. Rom. Farinac. vbi fup. decif. 707. num.4. vt per lo. Andr. in dicto cap. ex infinuatione, & ibi Abb. dicit id effe verius; turius tamen est dictum consensum, etiam in hoc casu adhibere. Si au-14tem fiat † donatio iurispatronatus ab ecclefia alteri ecclesiæ, requiritur dictus confensus, & ratio est, quia ecclesia non potest alienare fine dicto confensu . argum. extrauagantis.cap.nulli. de rebus eccles. non alienan. & cap. fine exceptione. 12. q. 2. quod procedere fi donatio fiat laico, dicit Card. Seraphin. decif. 1312. ex tali autem translatione ecclesiæ transfertur tantum iuspatronatus, non autem temporalia dicta ecclesia, de quo Abb. in dicto cap. illud. nu. 9. glof. in dicto cap. nemini. 16. quæst.7. glos. in cap.nullus. de iurepatronat. in verbo Ecclesiam.

orat. dist. 1. cap. omnes ba-

filicæ. 16. quæst. 7. & facit cap. nullus. de iurepatronatus. & ita communiter seruatur: & si donatio iurispatro-16natus fiat † ecclesiæ ipsi patronatæ, tunc dicta ecclesia fit libera. glos. in cap. vnico. de iurepatron. lib. 6. cap. si quis in atrio. 16. quæst. 4. c. fignificauit. de testibus. Abb. in cap, quia clerici, de iurepatronatus. Cum certum fit, vt plurimum requiri consenfum in translatione iurilpatronatus, quæritur quando de beat interuenire: & fi donatio fit ecclesia per laicum. 17detentorem, † consensus Episcopi potest interuenire post donationem, eamq; validabit. cap. cura. & cap. luggestum. de iurepatron. & etiam post mortem donatoris; sed

18quando de laico † in laicum trasfertur iuspatronatus, qua uis sit altercatio inter Doct. tamen communiter seruatur, quod consensus Episcopi ex post facto possit adhiberi, actusq; valeat. Abb. in dicto cap. cura. & cap. suggestum. de iurepatron. & in sua disputatione Augerio. Rot. Roman. in antiquis. de iurepatron. decis. 17. qui † tamen

consensus post mortem testatoris, vel donatoris, non potest interuenire, nec dictam_ translationem validat in preiudicium hæredis. Abb. in. dicta fua disputatione Augerio, & in cap. cum seculum. in fine. de iurepatronat. late Lambertin. artic. 17. libro 1. parte 2. q.1. de iurepatronat. vbi n. 15. ita se vidisse seruari,& iudicari affirmat; quamuis Rocchus de Curte de iurepatronatus in verbo, ipfe, vel is, à quo. q. 7. nu. 15. teneat, in legato Iurispatronatus posse post mortem testatoris consensum interuenire,

20stante dicta † decisione Abbatis. Si iuspatronatus sit legatum vel donatum alteri, & ante consensum Episcopi mo riatur testator, vel donator; tunc si legatarius donat iuspatronatus ecclesiæ, hæres au tem alteri ecclesiæ, quo casu non requiritur Episcopi consensus; tunc attendi debet donatio heredis, per supradicta.

ribus donationibus diuersis de vno iurepatronatus, ea attendetur, quæ habet Episcopi consensum. ita in c. sug-22gestum. de iurepatron. Et † si

duobus sit facta donatio cum dicto consensu, prima est vazlida. Sit autem patrorus do

23 lida. Si † autem patronus donauit vni fine dicto consensu, poterit alij donare cum,
dicto consensu: & hæc secunda donatio erit valida: quod
videtur sentire Abbas in d.c.
suggestum.n.i. & 2. facit c.
continebatur. de his quæ siút
à Prælat. & c. illud. de iurepatron. faciunt dicta per Fel.
in cap. ex tenore. col. 2. derescript. etenim non præstat
impedimentum, quod de iure non sortitur essectum. Si

2 4autem † Diœcesanus, seu Superior nolit consentire translationi ecclessa, vel iurispatronatus sine causa iusta, & rationabili, potest adiri superior, qui eum compellat ad consentiendum, vel ipse consentiat. ita in cap. nullus. de iurepatron. & ibi Abbas. qui consensus sicut requiritur in limine sundationis. c. nemo. de consecr. dist. 1. Item inacquisitione iurispatronatus. cap. nobis. de iurepatronat.

creationis beneficij apponitur conditio contra ius commune iuxta tex.iuncta glosin cap. cum dilectus. de con-

fuetud.

fuetud. ita requiritur, quando transfertur iulpatronatus de vno in alium. cap. quod autem. & c.illud.de jurepatr. & super dictis cosensibus potest compelli Dioecelanus;no

26 autem + potest compelli, qua do quis vult dotare ecclesiam iam fundatam inuito Episcopo, qui compelli non potest ad confenium præstandum, cum hoc proueniat ex priuilegio ipfius Episcopi, qui Episcopus si compellatur à luperiore, poterit adire Superiorem dicti Superioris compellentis, quem text. in di-- cto cap. nullus. declara, vt per Lambertin. vbi fupra artic. 20. Et cafu, quo Episco-

27pus † nolit confentire donationi factæ de iurepatronat. inspatronatus remanebit penes donantem, eiulque hæredem. Card in cap cum feculum qualt. 4. in fine de

iurepatron,

28 In materia + translationis, iulpatronatus incipit competere extraneo hæredi à die adita hareditaris, haredi autem suo à die, quo se hareditati immiscuit : quando autem iuspatronatus transfertur titulo particulari, incipit

copetere inspatronatus à die præstiri consensus ab Episcopo per supradicta. Et si plu-2 gres f fine hæredes, vel plures donatarij, omnes lunt patroani infolidum. cap. 1. & ibi b glof de insepatron cum iuf-

. patronatus sit quid indiuisi-

obbile of special bit air 30 Quomodo autem † cadat divisio in iurepatronatus, videLamber. infra in fecuda q. princip.lib. 1. par. 2. art. 36. - quod procedit, etiamfi fint fuccessores in aqualiter in ha reditate, vel donatione. Doct. - & præsertim Card, in Clement, plures, & ibi glof, de iurepatron. & hac est com-3 Imunis opinio, qua non † procedit, vbi viget confuetudo, vt iuspatronatus dividatur quo ad prælentationem per vncias. Cardin. in cap. 1. de

iurepatronat. quæst. 2. quia habens plures vncias, plures habebit partes vocum iurispatronatus . vt est Pisis, 32vbi † iuspatronatus ex anti-

quissima consuetudine dividitur in duodecim vncias, & aliquando in viginti quatuor, & præfentatus à maiori parte obtinet : quod iuf-33 patronatus transit † in hæ-

redes per stirpes, non per capita, Clemen. plures.de iurepatron, vbi fi vnus frater habet vnum filium, alius frater duos filios, tantum habebit iuspatronat. ille vnus, quantum alij duo, & Card. in dicta clement. plures q. 2. ait id procedere, quando fun plures patroni: sed quan-34 do † vnus est patronus, & moritur relictis post se pluribus filijs, filij succedunt in capita, quia non adest præiudicium alterius compatroni; led filii dictorum filiorum postea succedent in stirpem. Et de computatione 35 diuerfarum + vocum descendentium à patronis, late Lambertinus vbi fupra artic. 25. & supradicta procedunt in descendentibus & etiam in collateralibus, cum tex. in dicta clem. plures loquatur generaliter de pluribus relictis hæredibus ab vno patrono.vide Caffadorum de jurepatronatus decis. 2. Quod si 36 plures † hæredes, sendonatarij vnius, qui pro vno habentur, & vnam vocem habent; sint inter se discordes ad dictam vocem perficiendam, attenditur maior pars

ab vno patrono descendentium; nec sufficit major pars comparatione minorum, quia cum fit vna vox, est apud omnes, vel apud maiore partem omnium. Card. dicta clement. plures, vbifu-37pra - Quod si non † appareant primitiuæ voces, hæredes cuiuslibet patroni, &patronorum dicentur facere corpus de per le, tunc enim filij patronorum succedunt in iurepatronatus superstitibus alijs compatronis. Et fi iulpatronatus fit translatum 38 in + aliquos fub nomine collectivo, & in aliam perlonam, puta lego inspatronatus - tali Collegio, & Petro, tantum ius habebit Petrus quatum totum Collegium. per l. vltimam & ibi Doct.C. de impub. & alijs substitut. vbi 39 plures + contenti sub nomine collectivo habentur pro vno: & fi fint quatuor patroni habentes quatuor voces, si vnus sit donatarius alterius, habebit duas voces. Ioan. de Imola in dicta Clement. plures num.7. & qux-40libet fuccessio, + & translatio, quæfit de iurepatronatus ex titulo habili, dicitur fieri ex gratia

gratia non de iure communi.

præben. per tex. in cap. 3. de Abb. in cap. 1. num. 3. de iurepatronatus.

CAPVT SECVNDVM.

Quomodo iuspatronatus transeat ad hæredes, & quos

SVMMARIVM.

I Iuspatronatus transit ad quoscunque bæredes.

2 Nisi ex fundatione tranfire debeat ad baredes saninguinis. The morasson in a

-3 Quod procedit etiam in iurepatronatus sepulchri.

4 Fundator si sibi soli reser-. uauit inspatronatus, ad alios illud non transmittit.

5 Idem si sibi s & descendentibus masculis reservauit.

6 Iuspatronatus transferri potest in praiudicium vocafired bereden

7 Nisi competat tantum illis de parentela.

8 Et tunc non comprehenditur adoptiuus .

9 Iuspatronatus si sit reseruatum extraneo, eius bæredes erunt patroni.

10 Patre ob delictum spoliato iurepatronatus, remanet etiam filius prinatus.

II Iuspatronatus transit ad masculos, & feminas secundum communem.

Mulieres exclusa ab hareditate paterna non succedunt in iurepatronatus.

13 Quod etiam in monialibus dotatis procedit.

14 Hares universalis succedit in iurepatronatus, licet alij adsit bæredes particulares.

15 Filius nolens adire hæreditatem patris, perdit iuspatronatus.

16 Idem est in emphiteust recepta pro se, & filis bare-- dibus . many . Opportunities

17 Filius exheredatus non succedit in iurepatronatus.

18 Emancipatus si sit bares succedit in iurepatronatus.

19 Item

STEED ..

19 Item & bonorum possessor.

20 Primogenitus si Jolus sit hæres folus erit patronus.

21 Filius adoptiuus, & beres succedit in iurepatronatus.

22 Religiosus si succedat in iurepatronatus, ad monasterium pertinet.

23 Illegitimi non succedunt in iurepatronatus nisi sint haredes.

24 Legitimatus à Papa si hæres sit, succedit in iurepatronatus.

25 Idem est si illegitimus fiat religiosus.

26 Iuspatronatus non transit in fideicommissarium.

27 Si Trebellianica non sit deducenda.

28 Ecclesia sit libera patrono sine bærede decedente.

Vm fupra † dictum fit iuspatronatus transire ad alium cum hæreditate, & sic ad hæredes; dicendum est, quod transit ad hæredes vniuersales, tam sanguinis, quam extraneos, & tam ex testamento, quam ab intestato, ita communiter seruatur. Federic. de Senis consil. 225. Card. in dicta Clemen. plures, num. 6. de iure patro-

small br

Inat. Abbas in cap. cum feculum de iurepatronatus. Cardin. Tuscus pract. conclus. iuris. littera I. conclus.610. & 611. & transit ordinefuccessiuo, & gradatim. Cardin. Tuscus vbi supra conclus. 608. secus si in limine fundationis † cum consensu

Episcopi sit apposita conditio, quodiuspatronatus transcent tantum ad hæredes sanguinis, etiamsi non sint hæredes vniuersales, ita intelligitur Bald, in l. 2, numer. 1.

C. de in ius vocan. Petr. de
Anchar, consil. 81. Quod &

j in iurepatronatus † fepulchri procedit. Abb. in cap.penultimo. num. 5. de fepult. vt fcilicet ad hæredes fangui, nis ius fepulchri transeat.

4 Quod † si fundator reservet fibi inspatronatus cum aliqua qualitate, qua appareat voluisse inspatronatus durare tempore suo, tune non transit ad hæredes, cum sit sauor proecclessæ libertate.

5 Eadem ratione † si patronus reservauit iuspatronatus, & silio suo, eiusq; descendentibus masculis, quod descendentibus masculis desicientibus ecclesia remanet libera,

cum

Pars I.Lib.IV. Cap.II, 65

cum non extent vocati indicto iurepatronatus; quamuis Petr. de Anchar. in cons. 81. contrarium teneat. Po-

81. contrarium teneat. Po6 test etiam † patronus sundator, & alius transferre iuspatronatus in alium in præiudicium vocatorum, nisi repugnet pactum appositumin ipsa fundatione. Calderin. in cons. 19. de iurepatr.
Card. in dicta Clement. plures. num. 8. de iurepatronat.

7 Si autem† iuspatronatus com petat tantum illis de parentela fundatoris, tunc vnus de parentela non potest illud renunciare extraneo. Card. in

8 confil.48. quo calu† fi quis per adoptionem fiat de parentela, nunquam tamen erit patronus, quia in dispolitione hominis, appellatione filij non venit adoptiuus. lo. And. in addit. ad Specul. in tit. de success. ab intest. in. fine litteræ E, & quia verba debent intelligi naturaliter & proprie, non civiliter, & ficte. l. vlt. vbi Doct. C.de his qui ven. ætat. impetr. & quia si aliter verum eslet, nunquam parentela extingueretur in præiudicium ecclesia, quamuis contrarium

Praxis Iurispatron.

teneat Lambert. de iurepatron. lib. 1. par. 2. quæst. 2. artic. 9. nume. 12. Quod si 9 quis † fundet Ecclesiam, &

cossitiuat patronos extraneos, hæredes patronorum erunt patroni, non ipse fundator, vel eius hæres. Calderin.co-sil. 5. de iurepatron. Si au-

priuetur iurepatronatus, filiu s etiam priuatus erit, quia
cum eo casu filius non sit heres patris, & iuspatronatus
non transit in filium, vt filium; sed in filium hæredem, quia hæredem; cessante dicta qualitate cessar eius
essectus dictæ successionis.
Cardin. in Clement. plures.
numero 8. de iurepatronatus.

fitorium tam ad feminas, qua ad masculos. Abb. in cap. 1. num. 3. & in cap. cum sæculum num. 4. de iurepat. Cardin. in dicta Clement. plures num. 6. de iurepatr. & ita. est communis opinio, dummodo femina hæreditati non

res maritatæ à statuto exclufæ ab hereditate paterna non succedunt in iurepatronatus, cum fratribus. Petrus de

E An-

Ancharan. in Clement. plures col. 2. de iurepatr. Card. in Rubr. de iurepatron. q. 8.

13quod † & in monialibus dotatis procedit . vide Felinum in cap. ecclefia Sanctæ Mariæ.num.78. de constitution. Quòd si decedat patronus relicto hærede vniuersali, & alio instituto in re certa.,

14iuspatronatus † transit tantu ad hæredem vniuersalem, per doctrinam Ioan. And. in cap. cum sæculum de iurepatron. Cardin. in dicta Rubr. de iurepatron. quæst. 8. facit Bart. in l. vt iusiurandi. \$. si liberi versiculo secundum dubium est. sf. de oper. lib. quamuis Feder. de Senis in cons. 225.

filius nolit hæreditatem patris, vel extraneus, immo eam repudiet, non succedit, nec etiam in iurepatron. Cardinin dicta Rubr. quæst. 8. in sine. Abb. num. 5. & alij in cap. cum sæculum de iurepa-

phyteusi recepta prose, & silijs hæredibus, qui si non sint hæredes non succedunt in emphyteusi; & tunc iuspatronatus transit ad eos, qui sunt hæredes, vt per Lam-

bertin. vbi supra artic. 18. 17 Idem † si silius est legitimè exhæredatus, nó habebit iufpatronatus, quia non est hæres. Emancipatus autem si-

18lius † fi fit hæres succeditin iu repatronatus. facit dictum lasonis in 1.2. C. de iure emphy teut. num. 226. & 227. Item

dit in iurepatronatus, cumfit vt hæres. S. quos autem. Infl. de bon. possess. Lambert. vbi fupra art. 24. & si sit legiti-

primogenitus succedat in harreditate paterna, is solus erit patronus, alij sui fratres non. Ioan. Andr. in cap. ex insinuatione de iurepatronatus, & ibi Cardin. & Abb. Quod

21si filius † sit adoptiuus, & sit hæres, succeditin iurepatronatus, cum sit hæres. Abb.in cap. tanta, qui fil. sint legitimi. num. 9. Et si patronus ef-

Religiosus, Monasterium succedit in iurepatronatus, quia Monasterium habetur loco silij. cap. in præsentia de probation. & habetur loco hæredis. Abb. nu.74. & 75. Card. & alij in dicto cap. in præsentia: quod procedit etiam in.

præ-

præiudicium legitimorum fuccessorum ad notata per Ar chid. in cap. vnico de iurepatron. lib. 6. & Cardin.in Clement. plures. quæst. 8. de 23 iurepatron. Illegitimi† autem non succedunt patri, vel matri in iurepatronatus, nisi sint

tri in iurepatronatus, nisi sint illorum hæredes, & hoc quomodo, & quando sit, plene ponitur per Præpos. in repet. cap. per venerabilem. S. quod autem col. 44. Qui filij sint legitimi. Rocch. de Curte de iurepatronatus verbo com petens alicui. quæst. 2. princ. vbi ait tales illegitimos nullo modo succedere in iurepatronatus competente illis de para

à Papa, vel à dependentibus ab eo succedit in iurepatronatus, cum hæreditate; legitimatus etiam à Principe sæculari secundum veriorem opinionem succedit in iurepatronatus, vt Præposit. & Rocch. vbi supra, & late Lambertin. vbi supra art. 29. vide Card. Tuscum vbi sup.conclus. 609.

25& ideo † si illegitimus per professionem siat Keligiosus, sit legitimus, & succedit cum fratribus in hæreditate paterna, & in iurepatronatus, ficut enim naturalis oblatus Curiæ Principis sæcularis sit legitimus. S. vlt. Inst. de nupt. ita est etiam, si offeratur Curiæ æterni Principis, ingrediendo Religionem. ita Bald. in lect. in l. 1. C. de sacrosan. eccles. Ex ingressu enim Religionis tollitur omnis macula. cap. non liceat. 19. q. 3. & ibi gloss. legitimi autem nati ex illegitimis succedunt in iurepatronat. Ant. de Butr. cons. 29. & Petr. de Anchar. cons. 355. & Rocchus vbi supra.

26Quod iuspatronatus † non_s transit in fideicommissarium, cui restituta sit hæreditas; sed remanet poenes hæredem per l. quia perinde. ff. ad trebell.inducendo, vt ibi. Alex. iuncta l.quamuis.ff.ad trebel. & l. familiaria, & l. feq. ff. de Relig. & lumpt. fun.ita Bart. in dicta l.quia perinde. Castr. & alij, de communi. Rocch. de Curte de iurepatronatus verboiple, velis, à quo. q. 9. de communi. Marcus Antonius Peregrinus in tractatu de fideicommissis.art.6.num. 37. etiamsi tota sit hæredi-27 tas restituta. Si autem + fidei-

27tas restituta. Si autem † sideicommissum sit sactum ecclesiæ, quo casu non detrahitur

E 2 tre-

68 Pars I.Lib.IV.Cap.III.

trebellianica. Tiraquell.depriuileg.piæ caulæ priuil. 27. vel quando à testatore trebel lianicæ deductio est prohibita, tunc iuspatronatus transit in sideicommissarium. Lambertin. vbi supra artic. 35. Si 28 autem † patronus moriatur absque hærede, vel ex testa-

mento, vel ab intestato, tunc ecclesia remanet libera. Abb. in cap. 1. num. 10. de elect. sunt tamen aliqui, qui dicunt hoc casu succedere Fiscumin hereditate. I. 1. C. vnde vir. & vxor. ergo & in iurepatronatus succedit, de quo insta videbimus.

CAPVT TERTIVM.

Quomodo iuspatronatus transseratur ex permutatione.

SV M M ARIV M.

I Iuspatronatus transfertur per permutationem.

2 In permutatione iurispatronatus quando requiratur consensus Episcopi.

3 Iuspatronatus de per se consideratum non potest permutari.

Ransit etiam inspatronatus † de vno in alium
per permutationem; laicus ta
men non potest permutare
inspatronatus, cum ecclesia
accipiendo aliam ecclesiam,
nisi quando laicus habet comunionem in iurepatronatus

cum ecclesia. Archidiac. inc. vnico col. 2. de iurepat.lib.6. tunc enim ratione communionis fit permutatio etiam fine consensu Episcopi. Patroni autem diuerlarum ecclesiarum possunt permutare iuspatronatus inter se. Doct. in Rubr. & in cap. cum feculum de iurepatronatus. clement. plures. vbi glof. in-2 verb. libere. de iurepat. Nect requiritur confensus Epilcopi, quando fit permutatio cu ecclesia. dicto cap. vnico de iurepatronat. lib. 6. quando autem fit permutatio iurilpatronatus inter laicos, requiritur consensus Episcopi.Rocc.

de Curte de iurepatr. in verboipse, vel is à quo quæst. 16. 3 num. 28. luspatron. autem † de per se consideratum nonpotest permutari cum alia re profana, quia simonia committeretur. Cardin. in dicto cap.cumfeculum. gloss.in dicta Clement. plures in verbo libere. Hostien. in summatit. de iurepatr. S. qualiter transferatur, versiculo res permutata; tangit Abb. in cap. quærimoniam num. 4. de iurepat.

CAPVT QVARTVM.

Quomodo transferatur iuspatronatus ex donatione.

SVMMARIVM.

- I Iuspatronatus transfertur per donationem.
- 2 Cum consensu Episcopi.
- 3 Donans iuspatronatus, si quid recipiat, simoniam commist.
- 4 Donatarius si prasentare debeat ad alterius voluntatem conuentio bac non tenet.
- 5 Donatarij si plures sint, & onus renunciat, alijs accrescit.
- 5 Ius accrescendi vbi locum habeat.
- 7 Iuspatronatus non venit in donatione omnium iurium.
- 8 Nisi in ea dictum sit accedente consensu Episcopi.
- 9 In donatione iurispatronatus quid seruandum... Praxis Iurispatron.

Ranfit etiam + iuspatro. natus de vno in alium per donationem.gloff.in cap. piæmentis. 16. quest. 7. Doct. in Rubr. & in cap. cum feculum de iurepatronatus, & est tex. in cap. ex infinuatione; vbi gloff.in verbo liberaliter, &in cap.nullus de iurepatronatus, & hanc effe communem opinionem testatur Lam bertin. vbi supra lib. 1. par. 2. quæst. 4. art. 1. Et sic per donationem transfertur iulpa-2 tronatus de laico in laicum † cum consensu Episcopi. Illustrissimus Card. Mant. decis. 86.num. 5.Rot.Rom.alias fine dicto consensu non valet. Illustrissimus Card. Seraphin.

decil. 884. num. 1. Rot. Rom.

E 3

de quo consensu habeturin c. præterea il secondo, de iurepat. & per Lamb. vbi sup. ar. 2.

quod si donans † aliquid accipiat pro tali donarione, committitur simonia dicto cap. ex infinuatione, ibi li beraliter contulisset, & ibidem Abb. Quod si tune dicatur, quod donatarius te-

4 neatur † præsentare ad voluntatem alterius etiam Episcopi, talis conuentio nonvalet. cap. nulla. cap. constitutus. & cap. vlt. de concess. præben. loan. Andr. in
cap. vnico. num. 5. de iurepatron. lib. 6. dicta enimconuentio vitiatur, & nonvitiat, ad cap. vtile. de regul.
iur. lib. 6. possunt tamen apponi conditiones secundum
ius de Episcopiconsensu. Abbas in cap. cum dilectus. de
consuetud. Quod si dicta do-

5 natio † fit facta pluribus, & alter corum, vel alteri repudient, accrescit talis repudiatio alijs confocijs non repudiantibus, quia inspatro-

6 natus est individuum: † & quamuis in contractibus inter viuos non habeat locum ius accrescendi, excepto vsufructu. I. 1. \$. in proprietate.

ff. de vsufr. accresc. tamen.

fecus est si in contractu interueniat res, & proprietas
indinidua, quia tunc habet
locum ius accrescendi. l. proprium. ff. com. præd. Bart. in
l. re coniuncti. num. 65. sf.
de leg. tertio. ita Bald. in c.
quanto. de iudic. num. 2. &
3. ita Rocch. de Curt. de iurepatron. verbo ius. quæst. 6.

Quod fi quis † donando diceret, dono tibi omnia iura mea, in tali donatione non venit iuspatronatus. sed com munis opinio est, quod in donatione omnium bonori, iurium, & actionum veniat iuspatronatus. Card. Seraphin. decis. 725. Bald. in l. fin. num. 48. vers. dicit Innocen. C.de edict. Diu. Adr.

8 toll. nisi diceret, † accedente tamen cosensu Episcopi, quatenus opus sit, tunc enimvidetur velle donare etiamiuspatronatus. In donatione

9 autem iurispatronatus servatur text. in cap. vnico. de iurepatronatus. lib. 6. vt dono tibi iuspatronatus, quod habeo in tali eeclesia, & indonatione ecclesia, concedo, & do talemecclesiam, vt per Spec.in tit. de donat.in princ.

CAPVT QVINTVM.

Quomodo transferatur iuspatronatus per venditionem Vniuersitatis.

SVMMARIVM.

I Iuspatronatus transfertur per venditionem vniuersitatis accessorie.

2 Non autem ius decima-

3 Iuspatronatus non transit in venditione fundi, in quo sit Ecclesia.

4 Iuspatronatus quando tran sit cum universitate, non requiritur Episcopi consensus.

5 Iuspatronatus de per se vendi non potest.

in venditione vniuerstatis non transit.

7 Ecclesia si emat fit libera.

8 Iuspatronatus non potest cedi creditoribus.

9 Nec dari in solutum.

10 Prasentatio vendi non po-

II Quid si plures babent castrum, in quo sit iuspatronatus, quomodo procedat.

la ob iuspatronatus, valida est quoad alia.

13 Euictio pro iurepatronatus non cadit.

14 Iuspatronatus legari po-

Ransfertur etiam † iufpatronatus de vno in alium per venditionem veræ Vniuersitatis, in qua sit iuspatronatus. cap. ex litteris. de iurepatron. tunc enim accessorie transit iuspatronatus cu Vniuersitate. Abb. & Innoc. in dicto cap. ex litteris. Decimæ † tamen non veniunt in venditione Vniuersitatis. Innocen. vbi supra. & vendi-

Innocen. vbi supra, & venditio iuris sepulturæ facta cum Vniuersitate valet. Abb.indicto cap. ex litteris. num-14. & quando ex venditione hæreditatis, seu bonorum.

trafeat iuspatronatus, videas Lambertin. de iurepatronat. lib. 1. par. 2. quæst. 5. artic. 3 14. & 15. Cum † venditio-

ne tamen fundi non transit iuspatronatus ecclesiæ, quæ est in fundo: sed vendito Palatio, an Cappella Palatij videatur vendita, videas Lambertin.vbi supra. articulo 18.

4 Transfertur † autem iuspatronatus, cum Vniuersitate fine aliquo Episcopi consenfu . Illustrissimus Card Mantica decif. 140. num. 2. Rot.

Roman.

De per se autem † iuspatronatus vendi non potest, alias fimonia committitur. c.de iure. de iurepatron. nec etiam cum Episcopi consenlu: quod si emens iuspatronatus detineat, debet spoliari. cap. quia clerici. vbi Abb. & glof. de iurepatr.& etiam_ venditor spoliatur, & ecele-

& sia remaner libera. Sit autem in venditione Vniuersitatis exprimatur inspatronatus, ideft, quod etiam iuspatronatus venditur, tune non valet actus, nec transfertur iulpatronatus. Lambert. vbi lupra. artic. 20. Farinac. decil. 399. parte 2. tomo pri7 mo. Quod si ecclesia † emat fit libera, nec debet priuari. Rocch. de Curte. de iurepatron. verbo ipie velis, à quo. num. 55. Precium autem datum pro emendo iurepatronatus, nec emptor, nec venditor habere debet; fed ecclesiæ tribuitur, cui ob simoniam illata fuit iniura, ita communiter Doct. Card. Abb. & alij in dicto cap.de jure. & ibi glof. vltima, etiam 11 ecclesia ipla esset emptrix. Lambertin. vbi fupra. artic.

8 6. Quo stante † iuspatronatus non potest cedi creditoribus à patrono nihil habente in bonis, cum inspatronatus non recipiat æstimationem. dicto cap. de jure. Nec de

9 per le potest dari in solutum, cum Vniuersitate autemsic. dicto cap. de jure : nec etiam potest æstimari præsentatio, quæ est fructus iurispatronatus. Abb. in cap. cum Bertoldus. num. 39. de re iudic.

10Et ideo † neque ipla prælentatio vendi potest, nec potest locari. Card. in cap. ex litteris. num. 4. de iurepatr. Lambert. vbi supra. quæst.8.

1 1 princip. Quod si + plures pos fident Castrum iure haredi-

tario, in quo sit iuspatronatus, & ex vsu antiquo senior de parentela præsentat, si senior vendat partem suam disti Castri, non præsentabit emptor, sed alius senior de parentela, excluso disto seniore venditore: quod si non senior de parentela, sed senior patronus debeat præsen tare, tunc si emptor sit senior patronus, ipse præsentabit. Lambertin. vbi supra. quæst. 5. artic. 16.

12 Aduertendum tamen† est, quod quando venditio Vniuersitatis nulla est propter expressum in ea iuspatronatus, valida tamen est quo ad alia. Abb. in cap. querelam. num. 7. de simonia. Rocch. de Curte vbi supra. num. 52. & pro hac re faciunt dicta per Felin. & Doct. in cap. cum. super; vbi Felin. num. 8. de

1 30ffic. deleg. Nec aliquo † cafu pro iurepatronatus cadit euictio, cum vendi nequeat.

radicto c. de iure. Cum † ergo iuspatronatus transeat cum Vniuersitate, & per donationem, potest etiam legari, cum legatum sit donatio: quod legatum quomodo sieri debeat supra dictum est, & vide Lam bertin. vbi supra. quæst. 6. principali.

CAPVT SEXTVM.

Iuspatronatus an possit concedi in feudum.

SVM MARIVM.

- 1 Iuspatronatus non potest dari in feudum.
- 2 Accessorie autem sic.
- 3 Vassallus si construxit ecclesiam amisso feudo retinet iuspatronatus.
- 4 Iuspatronatus, nec præsentatio locari possunt.
- 5 Locatores prasentant quan do iuspatronatus pertinet ad parochianos.
- 6 Et tunc admittuntur etiam mulieres.

Iuf-

de per se consideratum non potest in seudum concedi. Roman. consilio 3 68. nisi à solo Papa. Lambertin. de iurepatronatus. lib. primo. parte 2. quæst. 7. artic. 1. etiamsi allegetur consuetudo temporis immemorabilis, vt per Rom. vbi su-

pra; accessorie † autem cum feudo continente Vniuersitatem, & sic cum Vniuersitate transit iuspatronatus. cap. cum seculum. de iurepatron. & ibi Card. Abb. &

3 alij. Quod si † vassallus construxit ecclesiam in fundo
feudali; amisso feudo nonperdit iuspatronatus. Archidiac. in cap. in sacris. 16.
quæst. 1. Eadem ratione, vt
supra dictum est in cap. præ-

4 cedenti †, non potest locari iuspatronatus, nec præsentatio; Ideoque Parochiani si debeant præsentare Paro-- chum, eum non debent præfentare conductores Domorum in Parochia existentium;

5 fed + Domini locatores, qui habent iuspatronatus ex præ lumpta fundatione, constructione, seu dotatione. Abb. in cap. querelam. num. 19. de elect. nisi consuetudo sit contraria. Pisis autem seruatur, vt locatores præfentent, vt est in parochialibus Ecclesijs sancti Andrea, sanctæ Ceciliæ, fanctorum Colmæ, & Damiani, & sancti Viti; in quibus Parochiani domini Domorum existentium intra limites Parochia conueniunt pro præsentando Parocho, eumq; præientant, & obtinent. quo calu 6 mulieres † etiam admittuntur fi fint dominæ Domorum intra Parochiam existen tium. Innoc. in cap. cum ex iniuncto. in fine. de nou

oper. nunciat.

CAPVT

CAPVT SEPTIMVM.

Iuspatronatus an possit cum Vniuersitate obligari, seu dari in dotem.

SVMMARIVM.

- 1 Iuspatronatus no potest obli gari cum wniuerstate.
- 2 Transit autem in sequestrarium.
- 3 Idq; procedit, sue inspatronatus sue V niversitas sequestretur.
- 4 Iuspatronatus de per se non potest dari in dotem.
- 5 Transit tamen cum Vniuersitate data in dotem.
- 6 Iuspatronatus transit in Vsufructuarium omnium bonorum.
- Vipatronatus etiam † cum Vniuersitate non potest obligari. faciunt dicta per Bartolum in l. si squi. S. iura. numero 2. sf. de pignor. & ratio ponitur à Lambertino de iurepatronatus. lib. 1. par. 2. quæst. 9. art. 2. quod
- 2 tamen † transit ad illum, penes quem est factum sequeftrum, itaut ille sequester prefentare possit. Doctores in_ cap. examinata. vbi Innocen tius numero t. & Felinus numero ro, de judic, idem Felinus in cap. cum Bertoldus. numero 30. de re iudic. Petr. de Ancharano in clemen. vnica colum. 1. de sequestr. possess. & fruct. Et hoc pro-3 cedit † fiue iuspatronatus sequestretur de per se, sine fequestretur aliqua Vniuersitas, in qua sit iuspatronatus, & hanc effe magis communem opinionem testatur Lam bertinus vbi supra. atticulo 3. In Depositarium autem non transit, nisi depositum
- par. 2. quæst. 9. art. 2. quod | 4 Insuper iuspátronatus + de

fit factum in vim sequestri.

- culo 4.

Lambertinus vbi supra arti-

76 Pars I.Lib.IV. Cap.VII.

per se consideratum non potest dari in dotem; quia iuspatronatus non transit titulo
oneroso, nisi cum Vniuersitate. Doct. in cap. ex litteris,
& in cap. cum seculum de iurepatronatus. Titulus autem
dotis est particularis regulariter, quamuis dos sit ius vniuersale: si tamen † detur Vniuersale: si tamen † detur Vniuersitas in dotem, cum eatransit iuspatronatus. Lambertinus vbi supra quæstione
10. articulo 2. numero 10.
6 Et eadem ratione, † si vxor

sit relicta vsufructuaria om-

nium bonorum hæreditariorum, & in hæreditate sit infpatronatus, ipsa debet prasentare, late Lambertin. vbi fupra. articulo tertio. Cardinal. Mantica decil. 140. vbi numero 13. dicitiuspatronatus transire cum Vniuersitate data in dotem; melius tamen, & tutius est, cum proprietarius, & vlufructuarius sint quasi socij.l.4. ff. de vsufructu, quod in casu vocationis fimul prælentent proprietarius, & vsufructuarius, ad lites tollendas.

CAPVT OCTAVVM.

Quomodo per præscriptionem transferatur iuspatronatus.

SVMM ARIVM.

- I Iuspatronatus transfertur per prascriptionem.
- 2 Prascribens Vniuer statem prascribit iuspatronatus in ea contentum.
- 3 Præscripto vno fructu iurispatronatus non sunt pra-

Scripti alij.

- 4 In dicta prascriptione requiritur tempus quadraginta annorum.
- 5 Item bonafides.
- 6 Concil. Trid. sess. 25. de reform. cap.9. seruetur.
- 7 Iuspatronatus transfertur persententiam.

8 Item

8 Item per iuramentum .

Ransfertur † etiam iufpatronatus de vno inalium per præscriptionem, vt
quando quis præsentado con
tra verum patronum præscribit. Card. Tuscus præst. conclus. iuris concl. 604. ita Io.
Andr. in cap. quod alicui.de
reg. iur. lib. 6. per cap. 2. de
cappell. Monac. & cap. auditis. de prescription. Card. in.
Clement. plures de iurepatr.

2 num. 5. & præscribens † Vniuersitatem bonorum præscribit etiam iuspatronatus eis annexű, quod quomodo procedat, declarat Felin. in capcausam. nu. 8. de præscriptio. Rocch. de Curte de iurepatraverbo ipse, vel is, à quo. q. 36. num. 81. & sequentibus. Præ-

3 scripto tamen† vno fructu iurispatronatus, puta præsentationis, vel alterius honoris, vtilitatis, vel oneris, non intelliguntur præscripti alij fructus, quibus vsus non est præscribens. ita debet intelligi Archidiac. in cap. vnic. de iurepatronatus. lib. 6. de hoc Lambert. de iurepatr. lib. 1. p.2. q. 11. art. 4. Requiritur

4 autem † in hac præferiptione tempus quadraginta annorū ex actu continuato. glol. in cap. cum ecclesia. in verbo, breuitatem temporis, de caula possess. & propriet. & in_ tali præscriptione requiruntur plures præsentationes, ad hoc, vt probari possit præscriptio. Abb. in cap, querelam. n.9. de elect. & in dict. cap. 5 cum ecclesia. Et † præscribes debet esse in bona fide, cum scientia & patientia domini, contra quem præscribitur : & quod in cursu quadraginta annorum sufficiat vnica præfentatio, cum semel tantum ecclesia vacauerit, ponit Dec.

in consil. 134. num. 3. & 4.

6 Hodie † autem seruari debet decretum Conc. Trid. cap. 9. de reformat. sess. 25. vbi iuspatronatus debet ostendi ex fundatione, seu dotatione, siuc ex multiplicatis præsentationibus per antiquissimum temporis cursum, qui hominum memoriam excedat, aliasue, secundum Iuris dispositionem.

7 Transfertur † etiam Iuspatronatus per sententiam, siue litigatum suerit super iu-

4直是传

78 Pars I.Lib.IV.Cap.VIII.

repatronatus, siue super Vniuersitate, in qua sit iuspatro-8 natus. Item † transfertur iuramento, argumento de iurepatronatus liberti. Bartolus in l. eum qui. S. si libertus. sf. de iureiuran. De his Lambertinus vbi supra artic. 10. Paulus de Cittadinis de iurepatronatus par. 9. quæst. 16. num. 24.

FINIS PRIMÆ PARTIS.

PRA-